

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: 1 Pv 282/18/8807-5
EEČ: 2-66-690-2018

Michalovce 07.08.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: podvod podľa § 221 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

povolanie: bez pracovného pomeru

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: podvod podľa § 221 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

za obdobie od 14.3.2017 do 4.8.2017, ako spoločne posudzovaná osoba v hmotnej núdzi a poberajúca dávku a príspevky v hmotnej núdzi, na základe podanej žiadosti o poskytnutie sociálnej pomoci zo dňa 5.10.1998, v úmysle podvodne sa obohatiť, neoznámila UPSVaR Michalovce, pracovisko Sobrance skutočnosť že od 14.3.2017 sa jej manžel XXXXX, s jej vedomím stal držiteľom osobného motorového vozidla značka Mercedes Benz Vito ev. čísla SO 525AX, od 4.5.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Daewoo Lanos ev. čísla SO 576AX, od 16.5.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Škoda Fábria ev. čísla SO 704AX, od 25.5.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Mazda 6 ev. čísla SO 547AX, od 7.6.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Škoda Octavia Combi ev. čísla SO 884AX, od 14.6.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Opel Astra Station Wagon ev. čísla SO 823AX, od 29.6.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Mitsubishi Outlander 2.0 ev. čísla SO 998AX, od 21.7.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Daewoo Nubira ev.

čísla SO 095AY, od 3.8.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Škoda Fabia 1,2 ev. čísla SO 099AY, od 4.8.2017 držiteľom osobného motorového vozidla značka Škoda Fabia 6Y ev. čísla SO 153AY i keď podľa § 29 ods. 3 zákona č. 599/2003 zákona o pomoci v hmotnej núdzi bola povinná do 8 dni ohlásiť zmeny vo všetkých skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na dávku a príspevky, čím jej za uvedené obdobie boli vyplatené dávky a príspevky, následkom čoho pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce, pracovisko Sobrance spôsobila škodu vo výške 1400,96 €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením policajného orgánu ORPZ, OOPZ Sobrance pod č. ORP-286/SO-MI-2018 zo dňa 24.04.2018 bolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku a zároveň podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia policajného orgánu.

Dňa 18.07.2018 poverený príslušník PZ po ukončení skráteného vyšetrovania predložil prokurátorovi vyšetrovací spis spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania voči obvinenej XXXXX za vyššie uvedený skutok. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som zistil, že skutok kladený obvinenej za vinu nie je trestným činom, nakoľko nenapĺňa všetky znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu v zmysle ust. § 221 ods. 1 Tr. zákona.

Obvinená XXXXX k danému skutku uviedla, že v súčasnosti sa zúčastňuje na aktivačných prácach v obci Bežovce. V minulosti nepracovala nikde, a tak na základe žiadosti jej Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance priznal dávku v hmotnej núdzi vo výške okolo 230,-Eur, kde sa posudzoval aj príjem jej manžela XXXXX. Hoci manžel a ani ona nemali žiadne motorové vozidlo, tak jej manžel ako spoločne posudzovaná osoba na priznanie dávok v hmotnej núdzi sa v roku 2017 stal držiteľom viacerých osobných motorových vozidiel. Vlastníci týchto vozidiel sú nejakí občania z Ukrajiny. Presný počet vozidiel uviesť nevedela. Taktiež nevedela uviesť za akých podmienok a za akú odmenu sa manžel stal držiteľom týchto motorových vozidiel. O tejto skutočnosti sa dozvedela až v mesiaci október 2017 na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny po zadržaní dávky v hmotnej núdzi, kde jej bolo povedané že manžel má na seba zaevidované 5 vozidiel. Potom, keď išla na evidenciu motorových vozidiel, kde jej bolo povedané, že manžel ma na seba zaevidovaných 12 vozidiel. Potom sa na to manžela opýtala, kde manžel jej povedal že je to pravda. Potom čo na to na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance prišli, tam jej dávky v hmotnej núdzi boli odobraté. Po ich odobratí bola zaviazaná povinnosťou neoprávnene vyplatený príspevok za obdobie od 1.3.2017 do 31.8.2017 vo výške 1400,96-Eur vrátiť. Na splácaní uvedeného dlhu sa s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny dohodla, ktorý už začala splácať a ku dnešnému dňu splatila sumu vo výške 80,-Eur. Ak by bola vedela skôr, že manžel na seba zaevidoval motorové vozidlo, tak by to bola na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny oznámila. O tom že manžel na seba zaevidoval motorové vozidlá sa dozvedela až po tom, čo jej boli pozastavené dávky v hmotnej núdzi.

Poverený príslušník vypočul v postavení svedka poškodeného i XXXXX, ktorá uviedla, že je zamestnaná na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance, kde uvedeným úradom je splnomocnená na zastupovanie uvedeného úradu proti obvinenej XXXXX. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance v minulosti v období od 1.3.2017 do 31.8.2017 XXXXX neoprávnené vyplatil dávky v hmotnej núdzi vo výške 1273,60€, ktoré jej boli odobraté a menovaná bola vyzvaná aby ich vrátila s desať percentnými úrokmi, čo celkovo predstavuje sumu vo výške 1400,96€. Manžel XXXXX, XXXXX, ako spoločne posudzovaná osoba na priznanie dávok v hmotnej núdzi sa v uvedenom čase stal držiteľom najmenej šiestich motorových vozidiel a túto rozhodujúcu skutočnosť pre vyplácanie dávok úradu neoznámil. XXXXX sa na uhrádzaní uvedenej sumy s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance písomne dohodla vo forme mesačných splátok vo výške 40,-€, počnúc mesiacom marec 2018. Doposiaľ z uvedenej sumy uhradila čiastku vo výške 80,-€. Po poučení podľa § 46 ods. 3 Tr. poriadku sa pripája k trestnému konaniu s nárokom na úhradu škody vo výške 1320,96,-Eur.

Poverený príslušník vypočul v postavení svedka XXXXX, manžela obvinenej, ktorý uviedol, že on, ako aj jeho manželka sú už dlhu dobu bez pracovného pomeru. Keďže sú obidvaja bez pracovného pomeru a spĺňali podmienky na priznanie dávok v hmotnej núdzi, tak jeho manželka na základe jej požiadania z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance poberala dávku v hmotnej núdzi. Na priznanie dávok v hmotnej núdzi sa prihliada aj na príjmi iných osôb žijúcich v spoločnej domácnosti, ako aj na majetok získaný pred a počas poberania dávok v hmotnej núdzi. V roku 2017 sa mu naskytla príležitosť si finančnú situáciu prílepšiť a túto využil. V uvedenom roku na klientskom centre v Sobranciach nechal na seba zaevidovať viacero motorových vozidiel. Presný počet vozidiel, ako aj ich značky, ich hodnotu a podobne uviesť nevedel, nakoľko uvedené motorové vozidlá nevidel. Je možné že na seba zapísal aj 10 vozidiel. Na úkony spojené s evidenciou motorových vozidiel splnomocnil nejakých občanov Ukrajiny, ktorých ani nepoznal. Jeden sa volal Vasil a druhý sa volal Vitalij. Uvedené splnomocnenia boli overené o notára Leheňa v Michalovciach. Tieto boli overované v mesiaci marec 2017 a máj 2017. Za každé vozidlo zaregistrované na jeho osobné údaje mu bola sľúbená odmena vo výške 50,-€. Stal sa ich držiteľom a ich vlastníkami sú občania Ukrajiny. O tejto skutočnosti sa manželke priznal až vtedy, keď jej na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny odobrali dávky v hmotnej núdzi. Nevie akým spôsobom, ale na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Sobrance sa na to prišlo a manželke k mesiacu september 2017 dávky v hmotnej núdzi pozastavili. Potom došlo rozhodnutie, podľa ktorého je povinná za určité obdobie vrátiť neoprávnené vyplatené dávky v hmotnej núdzi a to vo výške okolo 1400,-€. Úrad práce s manželkou uzatvoril dohodu o splácaní uvedeného dlhu mesačnými splátkami a ku dnešnému dňu už uhradila sumu 80,-€. Svojho neuváženeho konania v súčasnosti ľutuje.

Poverený príslušník PZ v danej trestnej veci zabezpečil do vyšetrovacieho spisu i samotné generálne plnomocenstvá XXXXX na osoby ukrajinskej národnosti zo dňa 25.5.2017 a zo dňa 10.3.2017. V spise sa nachádza i evidenčná karta vozidla zn. Mercedes Benz Vito, ev. čísla SO 525AX, Daewoo Lanos, ev. čísla SO 576AX, Škoda Fábria, ev. čísla SO 704AX, Mazda 6, ev. čísla SO 547AX, Škoda Octavia Combi, ev. čísla SO 884AX, Opel Astra Station Wagon, ev. čísla SO 823AX, Mitsubishi Outlander, ev. čísla SO 998AX, Daewoo Nubira, ev. čísla SO 095AY, Škoda Fabia, ev. čísla SO 099AY, Škoda Fabia, ev. čísla SO 153AY z ktorých je

zrejmé, že XXXXX je ich držiteľom.

V spise sa nachádza i žiadosť obvinenej o poskytnutie sociálnej pomoci zo dňa 8.10.1998, rozhodnutie Okresného úradu v Sobrance, Odboru sociálnych vecí o priznaní dávok sociálnej pomoci obvinenej od 1.11.1998, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o znížení pomoci v hmotnej núdzi zo dňa 20.6.2014, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o odňatí pomoci v hmotnej núdzi zo dňa 9.10.2017, rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o povinnosti vrátiť pomoc v hmotnej núdzi poskytnutú neprávom vo výške 1400,96€ zo dňa 12.10.2017, uznanie dlhu obvinenou zo dňa 14.3.2018, charakteristika obvinenej z obce a register trestov obvinenej.

Podľa § 8 Tr. zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 17 Tr. zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Podľa § 15 Tr. zákona je trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu.

Pre naplnenie obligatórnych znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu sa vyžaduje, aby zo strany obvineného bola naplnená tak objektívna, ako i subjektívna stránka daného prečinu. Obvinenému je potrebné v priebehu prípravného konania preukázať jednak protiprávne konanie uvedené v samotnej skutkovej vete prečinu podvodu, t.j. uvedenie niekoho do omylu alebo využitie omylu iného s cieľom získať neoprávnený prospech, ako i jeho úmysel smerujúci k takémuto protiprávnemu konaniu.

Z vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona je zrejmé, že pre naplnenie skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona sa vyžaduje úmyselné konanie páchatel'a. Tento úmysel páchatel'a musí vyplývať z konania smerujúceho voči osobe, ktorú páchatel' uvádza do omylu v snahe získať neoprávnený prospech alebo voči osobe, ktorá sa úmyselným konaním páchatel'a ocitla v omyle, ktorý páchatel' využije v záujme získať neoprávnený prospech. Úmysel páchatel'a sa musí vzťahovať i na samotný následok protiprávneho konania, t.j. získanie neoprávneného prospechu, ktorý by inak, správaním sa v súlade so spoločenskými normami páchatel' nezískal.

Z obsahu predloženého vyšetrovacieho spisu povereným príslušníkom PZ som však zistil, že obvinená XXXXX ako poberateľka pomoci v hmotnej núdzi v zmysle zák. č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi neoznámila skutočnosti

týkajúce sa zmeny majetkových pomerov ich domácnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach i napriek tomu, že takáto povinnosť jej vyplýva z ust. § 28 ods. 2 písm. a/ zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi.

Podľa § 28 ods. 2 písm. a/ zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi je príjemca povinný úradu písomne alebo elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom oznámiť do ôsmich dní zmeny vo všetkých skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok.

Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že manžel obvinenej XXXXX sa v rozhodnom období, t.j. v období poberania pomoci v hmotnej núdzi manželkou stal držiteľom viacerých motorových vozidiel, pričom túto skutočnosť obvinená neoznámila úradu i napriek tomu, že jej táto povinnosť vyplýva z vyššie uvedeného znenia zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Osoby poberajúce uvedenú pomoc sa posudzujú na základe žiadosti, ktorá obsahuje okrem iných zákonom predpísaných náležitostí i údaje o príjme, bytových pomeroch, nárokoch a údaje o majetku členov domácnosti. Pre posúdenie oprávnenosti poberania danej sociálnej dávky sa posudzujú teda i majetkové pomery ostatných členov domácnosti, ktoré majú vplyv na jej priznanie, trvanie a zánik.

Pre posúdenie trestnoprávnej zodpovednosti za neoznámenie zmeny majetkových pomerov poberateľa pomoci v hmotnej núdzi je potrebné páchatelovi, teda obvinenej XXXXX preukázať naplnenie vyššie uvedené obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona.

Obvinená, ako i jej manžel boli v priebehu skráteného vyšetrovania vypočutí, kde pred povereným príslušníkom obaja zhodne uviedli, že obvinená XXXXX nemala vedomosť o tom, že jej manžel v priebehu obdobia, kedy poberala pomoc v hmotnej núdzi sa stal držiteľom niekoľkých osobných motorových vozidiel. Danú skutočnosť sa dozvedela až po tom, ako jej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny odňal uvedenú sociálnu dávku a až následne sa pýtala svojho manžela, či je to pravdou. Teda v čase poberania pomoci v hmotnej núdzi nemala vedomosť o daných rozhodných skutočnostiach, preto ani na úrade tieto zmeny v majetkových pomeroch neoznamovala.

Túto výpoveď obvinenej potvrdil i manžel obvinenej XXXXX, ktorý taktiež uviedol, že o tom, že na seba napísal niekoľko motorových vozidiel, ktorých vlastníckmi sú nejakí občania Ukrajiny manželke oznámil až po tom, ako to zistil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Zo spisového materiálu nevyplývajú žiadne iné skutočnosti, ktoré by spochybnili tieto ich výpovede po vznesení obvinenia.

Vzhľadom na takto zistený skutkový stav preto konštatujem, že obvinenej v priebehu skráteného vyšetrovania nebola zo strany orgánu činného v trestnom konaní preukázaná subjektívna stránka, t.j. úmyselné protiprávne konanie, ktoré je pre jej trestnoprávnu zodpovednosť nevyhnutné, keďže je jedným z obligatórnych znakov danej skutkovej podstaty prečinu podvodu. Obvinenej XXXXX nebola žiadnymi legálne získanými dôkazmi, ktoré je možné akceptovať po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, preukázať jej vedomosť o tom, že jej manžel sa stal držiteľom viacerých osobných motorových vozidiel, t.j. skutočnosť, ktorá bola rozhodná pre ďalšie poberanie pomoci v hmotnej núdzi.

Len samotné neoznámenie takejto skutočnosti nie je samo o sebe trestným činom. Pre trestnosť sa vyžaduje preukázanie vedomosti obvinenej o týchto relevantných skutočnostiach. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce si dávku sociálnej pomoci neoprávnene vyplatenú obvinenej môže vymáhať súdnou cestou v prípade nerešpektovania dohody o splácaní dlžnej sumy obvinenou v zmysle uznania dlhu obvinenou zo dňa 14.3.2018.

Týmto rozhodnutím preto nie sú dotknuté práva poškodeného na náhradu škody spôsobenej obvinenou v civilnom konaní.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti bolo preto potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené v enunuciáte tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Ján Olexa
prokurátor